

Medisch technisch

Uterussarcomen zijn zeer zeldzaam, waardoor er weinig gegevens van gerandomiseerde studies voorhanden zijn. De behandeling dient te worden afgestemd op het specifieke type uterussarcoom (zie onder). De hoeksteen van de behandeling is chirurgie.

Algemene richtlijnen voor chirurgie:

- Aspiratie peritoneaal (spoel)vocht voor cytologisch onderzoek.
- Inspectie en palpatie van het volledige abdomen
- Abdominale extra-fasciale hysterectomie met bilaterale salpingo-oöphorectomie (BSO)
- Excisie van vergrote lymfeklieren in het kleine bekken en para aortaal
- Excisie van alle intra-abdominale tumordeposities

Indien de diagnose uterussarcoom pas ná een hysterectomie is gesteld, is het doorgaans niet noodzakelijk een BSO te verrichten (m.u.v. ESS en CS, zie hieronder)

Uitzonderingen:

ESS

Voor ESS zijn er aanwijzingen dat ovariectomie bijdraagt aan een betere prognose, alhoewel andere studies geen verschil in prognose vinden; de indicatie voor BSO bij een premenopausale vrouw met een vroeg stadium ESS moet daarom op individuele basis besproken worden [2](#) [27](#).

Carcinosarcoom

Bij klinisch stadium I-II carcinosarcoom is het risico op lymfkliermetastasen verhoogd (35%). Doorgaans wordt bij CS naast hysterectomie en BSO (met complete resectie van alle macroscopische tumor) een pelviene en para-aortale lymfklierdissectie geadviseerd met omentectomie, indien dit consequenties heeft voor het beleid (zoals aanpassing adjuvante therapie). Er zijn hierover geen harde data in de (spaarzame) literatuur [3](#) [28](#) [21](#) [7](#).

STUMP

Bij diagnose STUMP na myoomenucleatie dient alsnog een hysterectomie te worden verricht. Bij vrouwen met kinderwens kan overwogen worden de uterus in situ te laten.

Irresectabele tumoren

Patiënten met een irresectabel uterussarcoom zonder afstandsmetastasen kunnen worden behandeld met chemotherapie en/of radiotherapie (uitzondering: hormonale therapie voor ESS). Indien hierna de tumorregressie zodanig is dat het proces volledig resectabel lijkt, dient alsnog een hysterectomie en BSO (met complete resectie van alle macroscopische tumor) overwogen te worden.